

Kunstwerk v/d week

EVI VINGERLING UNTITLED (GOLDEN LICK)

Werk van de Amerikaans-Libanese kunstenaar Etel Adnan. Foto Getty

Evi Vingerling, *Untitled (Golden Lick)* (2023).

Foto LNDWStudio

Vitamine D

Kunstenaar Evi Vingerling maakt schilderijen om je aan te verwarmen, om je gezicht naartoe te wenden als naar de **eerste lentezon**. Haar kleurrijke doeken halen je subiet uit een winterdip.

Door **Esmee Postma**

We hebben het weer overleefd: blue monday, ook wel bekend als 'deprimaandag', oftewel de in het geheel niet wetenschappelijk bewezen deprimerendste dag van het jaar. Wie desondanks de rest van de maand nog last heeft van een winterblues doet er goed aan even langs te gaan bij de solopresentatie van Evi Vingerling. Want haar kleurrijke doeken halen je subiet uit die dip, als een dosis vitamine D in verf.

Metershoge, knalgele zonnestrallen en paarsblauwe luchten lonken verleidelijk bij binnenkomst in galerie Tegenboschvanvreden in Amsterdam. Het zijn schilderijen om je aan te verwarmen, om je gezicht naartoe te wenden als naar de eerste lentezon. Maar achter in de galerie begint de zomer. Daar hangt wat lijkt op een glimp van een levensgrote boom, het bladerdek van opzij in een goudgele gloed gezet, opgelicht door de

laatste zonnestrallen van de dag.

Toch zijn zelfs de schaduwpartijen licht van toon – donkerte ontbreekt in deze wereld. Niet verwonderlijk, want dit schilderij komt voort uit een recent verblijf in Californië, waar Vingerling geïnspireerd raakte door het intense licht, 'alsof het spectrum hier extra veel kleurtinten wilde laten zien'.

Dat spectrum bespeelt ze in dit werk ten volste. Vingerling bereikt haar heldere kleuren door te schilderen met gouacheverf. Die kan maar heel dun worden aangebracht, zo blijkt uit de vele semi-transparante lagen. Ze bouwt haar werken dus zorgvuldig op met veel gevoel voor de structuur, die altijd zichtbaar blijft voor de kijker. Dat geeft een prettig soort openheid, je kunt het maakproces als het ware met eigen ogen volgen. De okergele verftoetsen, de 'gouden licks' uit de titel, vormen de bovenste laag en zijn luchtig maar trefzeker aangebracht.

Kleur is het smakelijke deel van een schilderij. Het is ongrijpbaar, de impact laat zich niet vastpinnen, de betekenis ontglipt, de ervaring is te subjectief om er iets steekhoudends over te zeggen. In oude schilderkunst was kleur ondergeschikt aan de tekening: het was de decoratieve toevoeging aan een zo natuurgetrouw mogelijke weergave van de werkelijkheid.

Avant-gardisten als Gauguin, Matisse, Kirchner en Kandinsky keerden dit een eeuw geleden om en gebruikten kleur doelbewust om zich van het realisme te bevrijden. 'Kleur is een kracht die de ziel rechtstreeks raakt', vond Kandinsky.

Ook de onlangs overleden kunstenaar Etel Adnan toverde met kleur. Na een leven als filosoof en dichter begon ze pas op hoge leeftijd met schilderen. Ze verwierf bekendheid met een serie abstracte landschappen die geïnspireerd waren door het Californische licht, net als het schilderij van Vingerling.

Want Vingerlings voorstellingen zijn, hoe abstract soms ook, geworteld in de realiteit. Haar zintuigen staan altijd aan. Door daarbij juist níet doelgericht te kijken, blijven alleen de nuances in kleuren en vormen hangen: een rimpeling in het water, de weerkaatsing op een bos krullen. Ze noemt het 'innerlijke vormen', die zich gefilterd door haar lichaam manifesteren op het doek.

Wat we zien zijn flarden van een ervaring, soms nog herleidbaar, soms niet meer. Dat doet er eigenlijk niet veel toe. Ook zonder overeenstemming over wat we nou eigenlijk zien (is dit wel een boom? En gaat het hier om zonlicht, of sta ik eigenlijk een Californische bosbrand te bewonderen?) hebben haar schilderijen zo hun uitwerking op de toeschouwer. Want de overrompelende energie van *Untitled (Golden Lick)* is precies de opkikker die ik nodig had, deze week.

Foto Jelle Draper

Wie? Evi Vingerling (44)
Wat? *Untitled (Golden Lick)* (2023)

Hoe groot?
225 x 150 cm

Waar? Solotentoonstelling *Me as a Mountain*, Galerie Tegenboschvanvreden, Amsterdam, t/m 3/2

De kunstenaar over haar werk: 'Alles wat benoemd kan worden, haal ik weg. Wat overblijft, schilder ik.'